Finální část projektu - varianta Nehody

Tato část projektu navazuje na první část a druhou část. Cílem je analyzovat a vizualizovat data (<u>Statistika nehodovosti</u> Policie ČR), která máme již stažena a předzpracována z minulých částí.

Vstupní data

Aby byly nastaveny stejné podmínky pro všechny a nebylo nutné opravovat chyby v předchozích částí projektu, budeme na základě vašich požadavků v dotazníku k předmětu **pracovat se souborem accidents.pkl.gz**, který stáhnete z adresy: http://ehw.fit.vutbr.cz/izv/accidents.pkl.gz.

Serializovaný DataFrame obsahuje data organizovaná ve sloupích, které jsou pojmenované tak, jak jsou uvedeny v popisu datového souboru (p1, p13a, ...). Data jsou uložena jako float, int nebo str podle sloupce. Neznámé hodnoty jsou u typů float reprezentované jako np.nan, u int hodnotou -1 a v případě řetězců jako prázdný řetězec.

Jedná se o stejný soubor jako v případě druhé části projektu, datové typy nejsou převedeny na kategorické a datum vzniku nehody je uloženo jako řetězec nikoliv datetime64. Počítejte, že všechny skripty budou spouštěny s tímto souborem na vstupu a pokud je v rámci implementace zapotřebí provést změny (např. přetypování), musíte je udělat ve svém skriptu po načtení dat.

Odevzdávání a hodnocení

Soubory geo.py, stat.ipynb, doc.py a doc.pdf/html odevzdejte do 14.1. 2023. Hodnotit se bude zejména:

- správnost výsledků
- dodržení požadavků zadání
- vizuální zpracování grafů
- kvalita kódu
  - efektivita implementace (nebude hodnocena rychlost, ale bude kontrolováno, zda nějakým způsobem řádově nezvyšujete složitost)
  - o přehlednost kódu
  - o dodržení standardů a zvyklostí pro práci s jazykem Python (PEP8)
  - o dokumentace kódu

Celkem lze získat až 60 bodů, přičemž k zápočtu je nutné získat ze všech částí projektů a bonusových úkolů minimálně 50 bodů.

Úkol 1: Vizualizace geografických dat (až 20 bodů)

Vytvořte soubor <code>geo.py</code>, který bude obsahovat jednu funkci pro vytváření geografického datového rámce a dvě funkce pro vizualizaci dat. Vyberte si jeden kraj, se kterým budete v tomto úkolu pracovat.

Vytváření geografických dat

Signatura funkce

```
def make geo(df: pd.DataFrame) -> geopandas.GeoDataFrame:
```

Funkcionalita

Tato funkce vytvoří GeoDataFrame ze vstupního DataFrame tak, že **správně nastaví CRS** a odstraní všechny řádky, u kterých je pozice nehody neznámá. Argument df odpovídá DataFrame ze souboru *accidents.pkl.gz*, nebude filtrovat kraje (tj. vrátí všechny kraje).

Pozice nehod

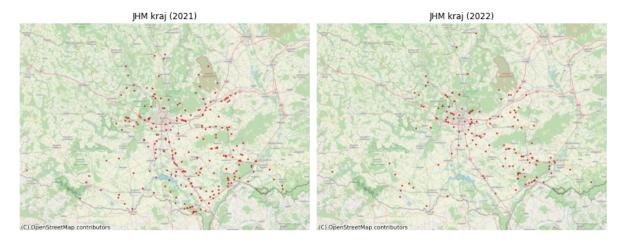
Signatura funkce

Funkcionalita

Vykreslete graf obsahující dvou podgrafů, kde znázorněte pozici nehod ve vybraném kraji podle sloupců *d* a e (souřadnic v systému **S-JTSK**), které byly zaviněny zvěří (p10 == 4). Jednotlivé podgrafy budou odpovídat rokům 2021 a 2022. Použijte vhodnou podkladovou mapu a vhodnou projekci pro výsledné zobrazení, aby nedošlo k deformaci podkladové mapy. Podgrafy označte, nastavte správně limity os a celkově grafický vzhled.

Argument gdf odpovídá GeoDataFrame ze souboru accidents.pkl.gz zpracovaných funkcí make_geo. Graf uložte do souboru specifikovaného argumentem fig_location a případně zobrazte pokud show figure je True.

Ukázka možného výstupu

Četnost nehod

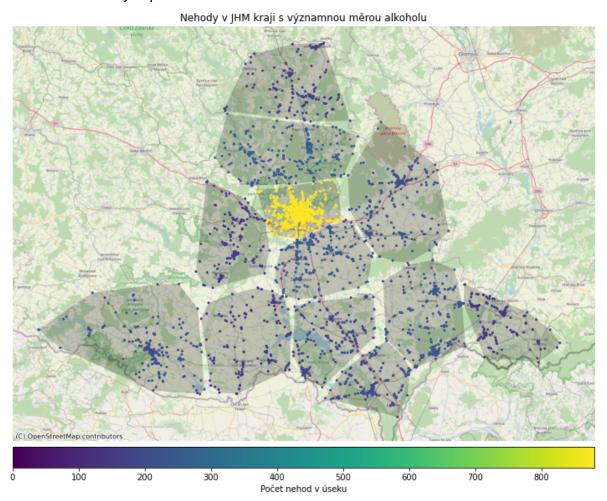
Signatura funkce

Funkcionalita

Vykreslete všechny nehody ve vybraném kraji tak, že znázorníte oblasti s významnou měrou alkoholu (p11>=4). Všechny nehody v daném úseku budou mít stejnou barvu odpovídající celkovému počtu nehod v oblasti. Tímto způsobem bude možné najít kritická místa, kde vzniká nejvíce nehod. Olbasti tvořte pomocí vhodného shlukovacího algoritmu. Zobrazte také grafický ukazatel mapující barvu na počet nehod v úseku. Také jednotlivé clustery podbarvěte šedou barvou (s nastaveným alpha kanálem, pomůže vám convex_hull oblast).

Vyberte vhodnou shlukovací metodu a počet clusterů tak, aby byla zachována přehlednost a vypovídající schopnost grafu. Do komentáře do kódu tuto volbu zdůvodněte (napište, jaké metody jste zkoušeli a podobně). Pro argumenty platí stejná pravidla, jako pro funkci plot_geo.

Ukázka možného výstupu

Odevzdání úkolu

- odevzdává se jeden soubor geo.py
- soubor bude importován jako knihovna, veškeré operace mimo definice funkce budou prováděny pouze pokud je skript spuštěn přímo, tzn. v rámci podmínky
   if __name__ == "__main__":
- šablona tohoto souboru je v dokumentovém skladu ISu
- není třeba tvořit totožné grafy jako v ukázkách, vlastní invence se cení.
- vyhodnocení bude probíhat následovně:

```
import geo
import pandas as pd

gdf = geo.make_geo(pd.read_pickle("accidents.pkl.gz"))
geo.plot_geo(gdf, "geo1.png", False)
geo.plot_cluster(gdf, "geo2.png", False)
```

IZV - projekt 2023 4

Úkol 2: Test hypotézy (až 10 bodů)

Vytvořte Jupyter notebook stat.ipynb, ve kterém budete ověřovat s 95% jistotou následující dvě hypotézy:

Hypotéza 1:

Na silnicích první třídy se při nehodách umíralo se stejnou pravděpodobností jako na silnicích třetí třídy.

K ověření hypotézy využijte χ^2 test s tím, že také určíte, jestli nehody na silnicích 1. třídy vedly častěji či méně často k fatální nehodě. V tom vám může pomoct "expected" výstup χ^2 testu. Nerozlišujte počet následků, ale pouze nehody, kde došlo k jednomu a více úmrtí (p13a > 0).

Hypotéza 2:

Při nehodách vozidel značky Škoda je škoda na vozidle nižší než při nehodách vozidel Audi.

Využijte vhodný test, který vyberete na základě distribuce dat, nevyužívejte χ^2 test. Určete, zda je škoda na vozidlech vyšší či nižší a zda je tato vlastnost na požadované hladině významnosti.

Předpokládejte, že soubor accidents.pkl.gz je ve stejném adresáři, jako vámi vytvořený notebook.

Odevzdávání

- odevzdáváte jeden soubor stat.ipynb
- všechny kroky, dílčí výsledky a závěry musí být komentované v Markdown buňkách.
- rozlišujte mezi buňkami v Jupyter notebooku typu code a markdown.
- před odevzdáním řešení zkuste restartovat celý notebook a spustit všechny buňky (*Run all cells*). Žádná nesmí skončit výjimkou.

IZV - projekt 2023 5

Úkol 3: Vlastní analýza (až 30 bodů)

Cílem je vytvořit **zprávu či infografiku**, která hodnotí vámi vybrané ukazatele (parametry nehod) a upozorňuje čtenáře na jejich vliv (např. co je častou příčinou nehod, má-li vliv počasí na nehodovost, ...). Pracujte s daty ze zpracovávané statistiky nehodovosti v ČR.

Vámi zvoleným postupem (programové generování, využití Latex, Office, Inkscape, ...) vytvořte dokument doc.pdf o rozsahu jedné strany A4, který bude obsahovat minimálně:

- jeden graf,
- jednu tabulku,
- textový popis o rozsahu minimálně 10 vět,
- v textu minimálně další 3 vypočtené hodnoty (ne přímo opsané hodnoty z tabulky),

Místo textového dokumentu můžete vytvořit interaktivní HTML stránku doc.html (+ potřebné soubory), které splňují výše uvedené požadavky. HTML verzi volte jen v případě použití interaktivní grafiky (plotly a podobně). V ostatních případech odevzdejte PDF verzi.

Dále odevzdejte soubor doc.py, který bude pracovat se souborem accidents.pkl.gz ve stejném adresáři jako skript, který

- vygeneruje do souboru fig.xxx ve stejném adresáři graf v takové podobě, v jaké je použitý v dokumentu doc.pdf (např. PDF, SVG, PNG ..., kde xxx odpovídá koncovce použitého formátu)
- vypíše na standardní výstup data pro tabulku a to buď v textovém formátu se sloupci oddělenými tabulátory, nebo ve specializovaném formátu (Latex, CSV, ...), pokud je takto tabulka použita v rámci dokumentu.
- vypíše na standardní výstup hodnoty použité v textu i s jednoduchým popisem. Např:
   nehod celkem: 81501
   nehod na lede: 12101
- může výstup také zapsat do souborů (např. tab.tex), ovšem při hodnocení bude brán v potaz pouze standardní výstup.

Hodnocení:

Při hodnocení se budou zohledňovat následující prvky:

- zda jste dokázali sami vybrat vhodná data, správně je vizualizovat a interpretovat
- vhodnost a věcnost komentářů
- vizuální dojem
- kvalita kódu pro generování

Odevzdávání:

- dokument doc.pdf/html s výslednou zprávou / infografikou
- soubor doc.py, který generuje vstupní data pro vytváření zprávy

Poznámky k implementaci

Stručnou dokumentaci všech částí (souboru a funkcí) uveďte přímo v odevzdaných souborech. Respektuje konvenci pro formátování kódu PEP 257 [PEP 257 -- Docstring Conventions] a PEP 8 [PEP 8 -- Style Guide for Python Code].

Graf by měl splňovat všechny náležitosti, které u grafu očekáváme, tj. měl by být přehledný a jeho velikost by měla být taková, aby se dal čitelně použít v šířce A4 (t.j. cca 18 cm). Toto omezení není úplně striktní, ale negenerujte grafy, které by byly přes celý monitor.

Primárně se počítá, že budete pracovat s následujícími externími knihovnami: *numpy*, *pandas*, *seaborn*, *matplotlib*, *scipy*, *scikit-learn*, *geopandas*, *contextily* a použijete techniky zmíněné na přednáškách. Můžete použít libovolné knihovny představené na přednáškách, další pouze po schválení. **Nyní nejste omezeni**, **zda musíte používat Seaborn**, **Matplotlib a podobně**. Volba knihoven a nástrojů je jen na vás.

Výsledky budou vyhodnoceny na počítači se systémem Ubuntu, v prostředí Python 3.11 a s knihovnami v posledních stabilních verzích dle PIP.

Dotazy a připomínky

Dotazy a připomínky směřujte na fórum ve IS VUT případně na mail mrazek@fit.vutbr.cz.

IZV - projekt 2023 7